

PUT OKO SVETA

PUTOVANJE KROZ
SVE DRŽAVE NA ZEMLJI

Priča o knjizi *Put oko sveta*

Većina vodiča govori o jednoj ili dve zemlje, ali knjiga koja se nalazi pred vama vodi vas na put oko sveta. Ovde vas čekaju zanosni prizori iz svih zemalja na svetu, od Avganistana do Zimbabvea, od Vatikana, minijaturnog grada-države, do epskog prostranstva Rusije.

Da biste zaista posetili sve zemlje u ovoj knjizi, bilo bi vam potrebno nekoliko pasoša i kofer pun avionskih karata, ali na to putovanje možete se otisnuti i okretanjem ovih stranica. Zahvaljujući nekim od najlepših fotografija na svetu, *Put oko sveta* izdvaja baš ono čime se svaka zemlja diči i nudi praktične informacije o svakoj od njih: upućuje kada je najbolje da ih posetite, šta da obiđete, kako da uživate svim čulima i u potpunosti uronite u lokalni život i pejzaž. Rezultat je veličanstven kaleidoskopski prikaz sveta, a ne suvoparne enciklopedijske odrednice. Ovo je knjiga koja posmatra svet kroz putničku prizmu, fokusira se na određena mesta zbog njihove lepote, šarma i jedinstvenosti, a to čini ponekad se i suprotstavljajući ustanovljenim političkim i geografskim granicama.

Enigma zemalja

Broj zemalja na svetu može biti neobično teško utvrditi. Za osnovu smo uzeli spisak od 193 zemlje članice Ujedinjenih nacija i one su prikazane u ovoj knjizi, ali smo spisak malo izmenili i uključili i neke nepriznate i zavisne teritorije, bilo da su samostalne ili ne, a koje su popularna turistička odredišta. Stoga ćete ovde pronaći karipska ostrva (Angvilu, Kajmanska Ostrva, Gvadelup, Martinik, Portoriko, Turks i Kajkos, Devičanska ostrva), atlantska (Bermude, Folklandska Ostrva) i tihoneanska (Kukova Ostrva, Gvam i Severna Marijanska Ostrva, Novu Kaledoniju, Pitkernova Ostrva, Tahiti i Francusku Polineziju). Tu su i Antarktik i Grenland, dve velike kopnene mase, koje su prevelike i suviše fascinантne da bi bile izostavljene iz bilo kog ozbiljnog vodiča. Tu su i Tibet i Tajvan, čija je nezavisnost sporno pitanje, i jedinstveni regioni kao što su Hongkong, Makao i Francuska Gvajana. I Ujedinjeno Kraljevstvo smo podelili na sastavne delove – Englesku, Škotsku, Vels i Severnu Irsku – da bismo istakli privlačnost svakog ovog dela i njihovu bogatu i specifičnu istoriju i kulturu.

MATT MUNRO // JONATHAN GREGGON // ERIC LAFORGUE // PHILIP LEE HARVEY

Na samom kraju knjige pronaći ćete još 11 zanimljivih mesta, koja je odabrao Toni Viler, osnivač kuće *Lonli planet* i najvatreniji putnik. Ove dodatne destinacije su posedi ili zavisne teritorije koje su izuzetno privlačne putnicima, bilo da je u pitanju „smaragdno“ ostrvo Montserrat ili Gibraltar, maleno parče Britanije u Sredozemnom moru. Kada se sve sabere, ukupno ćete upoznati oko 230 zemalja i destinacija. Kakva avantura!

Koncept

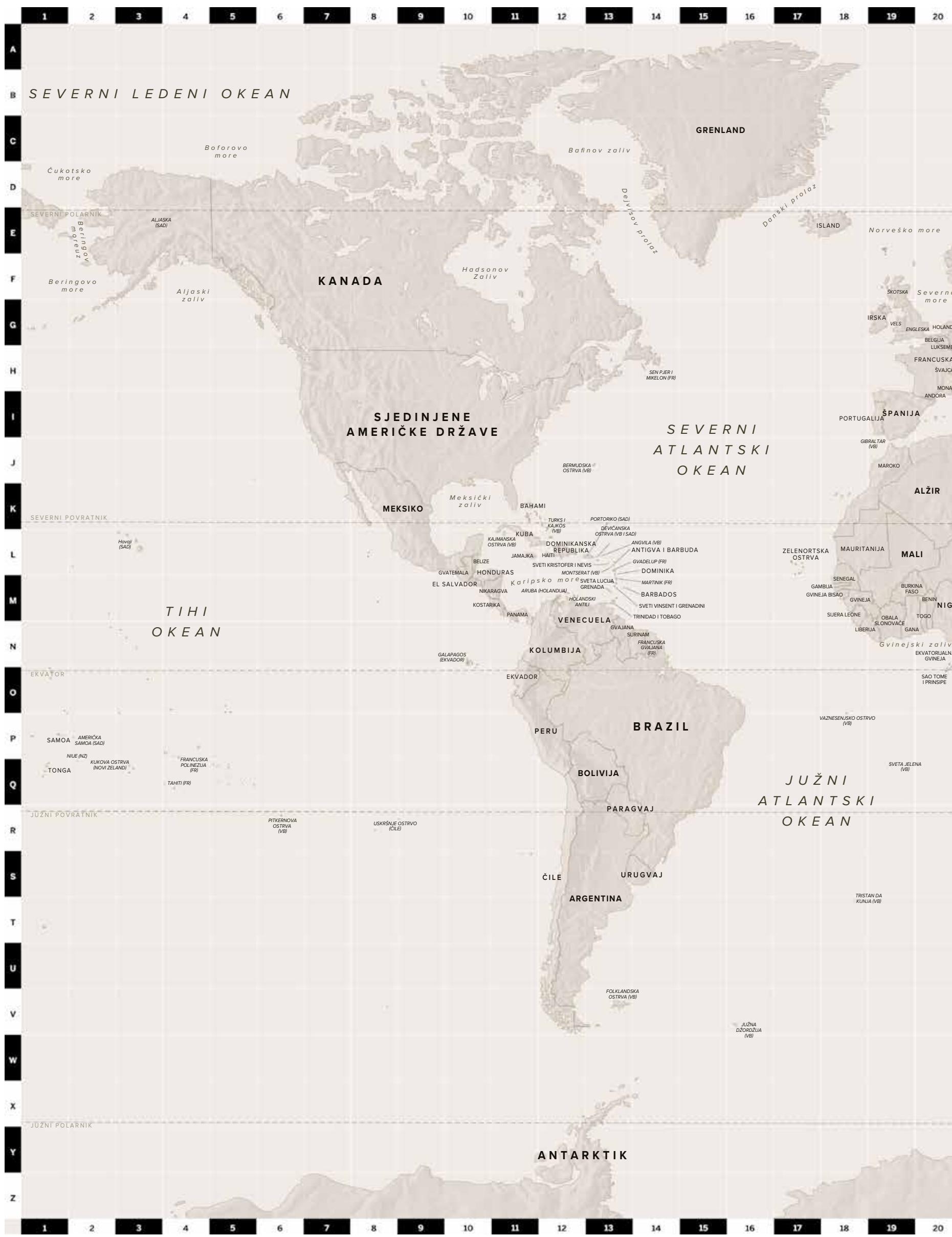
Put oko sveta ima jednostavnu strukturu, sadrži abecedu zemalja od A do Š. Iz perspektive putnika, moć i sila jedne zemlje nisu nužno povezani s njenim čarima i šarmom, te smo upravo to i pokušali prikažemo, dajući svakoj zemlji jednak prostor: bilo da ona ima 15 minuta ili 15 vekova svetske slave – države kao što su Južni Sudan i Surinam ovde su jednako zastupljene kao i supersile SAD i Kina.

Turistička filozofija ove knjige je da iznese subjektivan pogled na svet iz perspektive *Lonli planeta*, da zaviri ispod površine i prikaže delić života iz svake zemlje na planeti. Opisi evociraju duh svake zemlje, jednostavno se oslanjajući na

čula – na ono što biste tamo mogli videti i osjetiti, na hranu i piće koji bi vam mogli začiniti posetu, uz mnoštvo specifičnih detalja, poput preporuka knjiga, muzike i filmova koji će vam pomoći da se pripremite za ovo iskustvo. Čitaćete o događajima, predmetima i ljudima koji su od ključnog značaja za identitet svake od zemalja, a otkrićete i mnoge neobične i malopoznate činjenice.

Fotografije su, naravno, najbolje sredstvo za prikazivanje duha nekog mesta i naroda koji tu živi, a slike u ovoj knjizi odabrane su da tkaju posebne priče. Klasične fotografije s razglednicama i prepoznatljive slike iz brošura zamjenjene su slikama života u njegovim bezbrojnim oblicima – pri radu, u igri, u bogosluženju, smehu, pesmi, opuštanju ili borbi za opstanak – kako bi vam zaista približile istinski karakter te zemlje.

Možda nećete na svojim putovanjima obići sve zemlje iz ove knjige, ali ako je istina ono što je Oldus Haksli jedom prilikom napisao – da „putovati znači otkriti da svako greši kada se radi o drugim zemljama“ – onda će vam i samo čitanje o stranim državama omogućiti da proverite da li ste u pravu.

21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

SEVERNI LEDENI OKEAN

RUSIJA

INDIJSKI OKEAN

ANTARKTIK

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

1

2

A GLAVNI GRAD TIRANA // STANOVNIKA 3 MILIONA // POVRŠINA 28.748 KM² // SLUŽBENI JEZIK ALBANSKI

A

Albanija

Nakon što je pod surovom komunističkom vlašću decenijama bila izolovana od ostatka Evrope, Albanija se početkom devedesetih godina XX veka, kada je i konačno ušla u moderno doba, probudila i otada je iskusila divlju vožnju rolerkosterom promena. Obdarena brojnim prirodnim lepotama, u koje spadaju i neke od najimpresivnijih evropskih planina i kilometri prelepih plaža, Zemlja orlova postala je javna tajna među stoperima koji žele da pobegnu od gužve u ostalim delovima istočne Evrope. Svugde gde odete, od užurbanih pijaca do živopisnih gradova muzeja, Albanija vam srdačno želi dobrodošlicu, podiže vremenskim prilikama išiban šešir i čašicu pića poznatog kao raki u čast posetilaca.

Najbolje vreme za posetu

Od aprila do oktobra

Obavezno vidite

- Stari Berat, gotovo savršeno očuvan grad iz doba Otomanskog carstva, s kućama okrećenim u belo, koje se penju padinom
- Impresivne ruševine drevnog Butrinta, izgubljene duboko u šumi pored jezera
- Užurbanu Tiranu, prostrano i živo srce Albanije, punu muzeja, kafića i prodavnica
- Planinski grad Đirokastru, prelep pogled koji se iz njega pruža, kao i masivni zamak i velike otomanske vile

Ne propustite da...

- Otkrijte svoju idilu na spektakularnim plažama jonske obale
- Ukrcate se na trajekt koji svakodnevno saobraća Komanskim jezerom, da biste obišli planinsku unutrašnjost Albanije
- Prepešačite spektakularnu stazu između sela Valbone i Teta
- Uronite u bezdane plave staklaste dubine jezera Modro oko

Osetite duh zemlje

Pročitajte: *Hroniku u kamenu Ismaila Kadarea*, priču o dečaku u Đirokastri; *Zemlju orlova Robina Hanberi-Tenisona*, odiseju na konju kroz modernu Albaniju

Poslušajte: prepletene vokalne i instrumentalne melodije tradicionalne južnoalbanske polifonije

Pogledajte: film *Slogani Đerđa Džuvanija*, zajedljiv osrt na mučan život u jednom planinskom selu za vreme komunizma

Jedite: jagnjeće pečenje u planinama ili svežu upecanu ribu na obali; burek (alb. *byrek*) koji predstavlja univerzalnu albansku brzu hranu, a pravi se sa sirom, krompirom ili mlevenim mesom

Pijte: raki (anisovim semenom začinjeno alkoholno piće od grožđa) kao aperitiv; konjak posle jela

Jednom reču

Tungjatjeta (zdravo)

Obeležja

Planine; zašiljeni minareti u planinskim selima; zastava s dvoglavim orlom; komunistički bunkeri

Zanimljivost

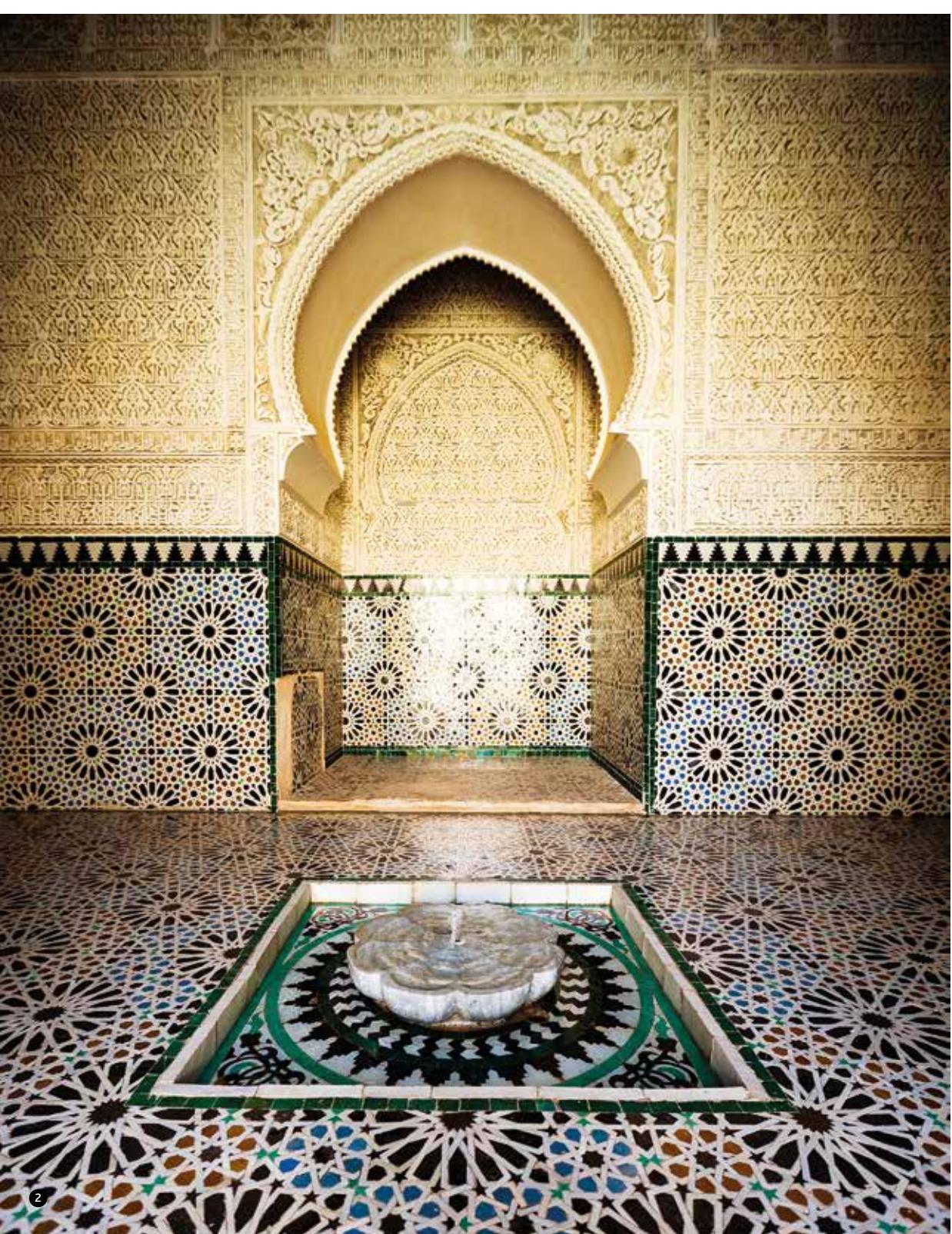
Albanski nije srodan nijednom drugom jeziku u Evropi i smatra se da potiče direktno od drevnog ilirskog.

1. Planinska jezera svetlucajući u albanskim planinama

2. Kristalno čiste vode jonske obale

3. Most iz perioda Ottomanskog carstva u selu Mes, severno od Skadra

Najbolje vreme za posetu

Od novembra do aprila

Obavezno vidite

- Alžirsku kazbu, moglo bi se reći, najintrigantniju medinu u severnoj Africi
- Rimske ruševine u Džemili, u priobalnom pojasu Sredozemnog mora
- Gradove oaze zapanjujućih pastelnih boja, u dolini Mzab na severnom obodu Sahare
- Spektakularni izlazak sunca i Asekremu
- Galeriju umetnosti u steni Tasili N'Adžera još iz vremena pre nego što je Sahara postala pustinja

Ne propustite da...

- Pijuckate kafu s mlekom u alžirskim kafićima u francuskom stilu, a zatim uronite u Kazbu
- Maštate o rimskoj i feničanskoj prošlosti u šarmantnoj staroj luci Tipase
- Otkrijete skrivena blaga izvanredne tlemsenske arapsko-islamske arhitekture
- Spavate među dinama Velikog zapadnog peščanog mora
- Istražite Ahagar, gde se nalaze neki od najlepših saharskih predela

Osetite duh zemlje

Procitajte: *Sands of Death (Pesak smrti)* Majkla Ašera, istinitu priču o epskim bitkama u Sahari u XIX veku, koju nećete moći da ispustite iz ruku; *Sahara Man: Travelling with Tuareg (Čovek Sahare: Putovanje sa Tuaregom)* Džeremija Kinana, koja vas vodi duboko u svet Tuarega

Poslušajte: *King of Rai: The Best of Khaled*, da čujete najpopularniju izvezenu alžirsku muziku (i muziku uz koju se najbolje pleše)

Pogledajte: *The Battle of Algiers (Bitka za Alžir)* Đila Pontekorva, bolan prikaz Alžirskog rata za nezavisnost (1954–1962), u kom glavnu ulogu ima Alžirska kazba

Jedite: uštipke od slanutka, kuskus i jagnjeći tadžin začinjen cimetom

Pijte: tri šolje jakog čaja kraj logorske vatre Tuarega

Jednom reču

Salaam aleikum (mir s tobom)

Obeležja

Najveća peščana mora u Sahari; rai muzika; Kraj Sveta (bukvalan prevod reči Asekrem); nomadi Tuarezi; rimske ruševine duž obale Sredozemnog mora; građanski rat iz devedesetih godina XX veka

Zanimljivost

Neke od najpoznatijih ličnosti u Francuskoj rođene su u Alžиру, uključujući tu Edit Pjaf, Albera Kamiju, Iva Sen Lorana i Zinedina Zidana.

1. Tuareg pravi tradicionalni srebrni ukras

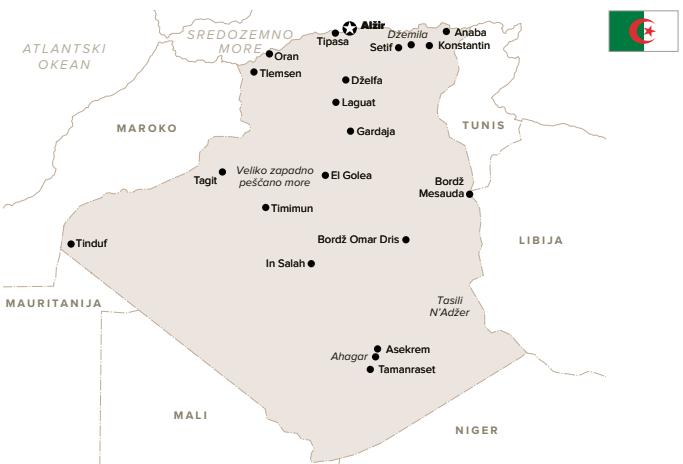
2. Prikaz islamske arhitekture, srednjovekovna palata Mešuar u Tlemsenu

3. Fantastični pejzaž Ahagara u centralnoj Sahari

A GLAVNI GRAD ALŽIR // STANOVNIKA 38 MILIONA // POVRŠINA 2.381.740 KM² // SLUŽBENI JEZIK ARAPSKI

Alžir

Sve donedavno Alžir je predstavljao veliku prepreku putovanju severnom Afrikom, ostavljujući u putničkoj mapi prazninu veličine druge po redu najveće države na kontinentu. Ali ova zemlja uspela je da povrati mir na zapanjujući način. Bezbednost i dalje nije sasvim ujednačena (region Kabila i sva pogranična područja ne smatraju se bezbednim, a trebalo bi da proverite vladine preporuke i za putovanje u ostale oblasti), ali ona je pravi katalog atrakcija – od predivno očuvanih rimskih ruševina na severu do izvanrednih saharskih pejzaža i gradova oaza na jugu – i možda čak nadmašuje daleko poznatiji šarm Maroka i Tunisa.

1

2

A GLAVNI GRAD ANDORA LA VELJA // STANOVNIKA 85.458 // POVRŠINA 468 KM² // SLUŽBENI JEZIK KATALONSKI

Andora

Jurnjava snežnim stazama, udobno spavanje u hotelu od leda i trošenje novca u nekoj od više od 2.000 andorskih prodavnica s niskim porezom – tako većina ljudi razmišlja o ovoj kneževini između Francuske i Španije u istočnim Pirinejima. Malo ko zaista poznaje njenu istoriju (koja se proteže unazad sve do IX veka), njen fascinantni narod, kaldrmisano srce Andore la Velje, glavnog i jedinog grada u državi, ili skriveno mnoštvo termalnih banja. Zbog odsustva aerodroma, Andora nikada nije dobila pažnju koju zасlužuje, ali uvek možete da odletite u Barselonu u Španiji ili Tuluzu u Francuskoj i naći ćete se na nekoliko sati vožnje od ove male zemlje.

Najbolje vreme za posetu

Od sredine decembra do početka aprila za skijanje; od juna do septembra za planinarenje

Obavezno vidite

- Kaldrmisiće ulice, skrivene trgrove i šarmantne stare četvrti Andore la Velje
- Tri ljudskom rukom gotovo netaknute doline – zaslužuju najmanje jedan dan pešačenja
- Prelepi planinski pejzaž Grandvalire, najveće skijaške oblasti u Pirinejima
- Muzej duvana u San Žuliji de Loriji, fascinantnoj fabrići duvana koja je pretvorena u muzej
- Istoriju Kaza de la Valj u Andori la Velji, sagrađenu 1580. godine kao dom jedne bogate porodice; u njoj se sada nalazi Skupština Andore

Ne propustite da...

- Prošetate padinama Soldeua u samom srcu Grandvalire
- Uživate u brčkanju u toploj mineralnoj vodi Kaldee u Andori la Velji, najvećeg evropskog banjskog kompleksa
- Pridružite se u sumrak masi na platou Narodnog trga, na krovu zgrade vlade u Andori la Velji, i divite se pogledu na dolinu
- Pređete 112 kilometara na pešačkoj trasi *Grand Route de Pays* – koja podrazumeva sedmodnevno pešačenje duž granica Andore, preko krova Evrope

Osetite duh zemlje

Pročitajte: *A Tramp in Spain: From Andalusia to Andora (Skitnica u Španiji: od Andaluzije do Andore)*, putopis Engleza Barta Kenedija, koji je 1904. godine s rancem na leđima pešačio do Andore

Poslушajte: neko klasično delo koje izvodi Nacionalni kamerni orkestar Andore, predvođen Žerardom Klaretom, najboljim violinistom Andore

Pogledajte: *Nick (Izgnanik)*, triler španskog režisera Hosea Pozoa o tinejdžeru koji pokušava da reši ubistvo kome je bio svedok u andorskim planinama

Jedite: obilan planinski obrok – na primer *trinxat* (slanina, krompir i kupus) ili tradicionalno jelo *escudella* (tradicionalna pileća supa, koja se služi s kobasicama i mesnim čuvtama)

Pijte: kuvano vino s limunom, jabukom, suvim grožđem, cimetom i konjakom – idealno nakon dana provedenog na skijaškim padinama

Ukratko

Hola (zdravo)

Obeležja

Skijanje, kupovina, krijumčarenje, Pirineji

Zanimljivost

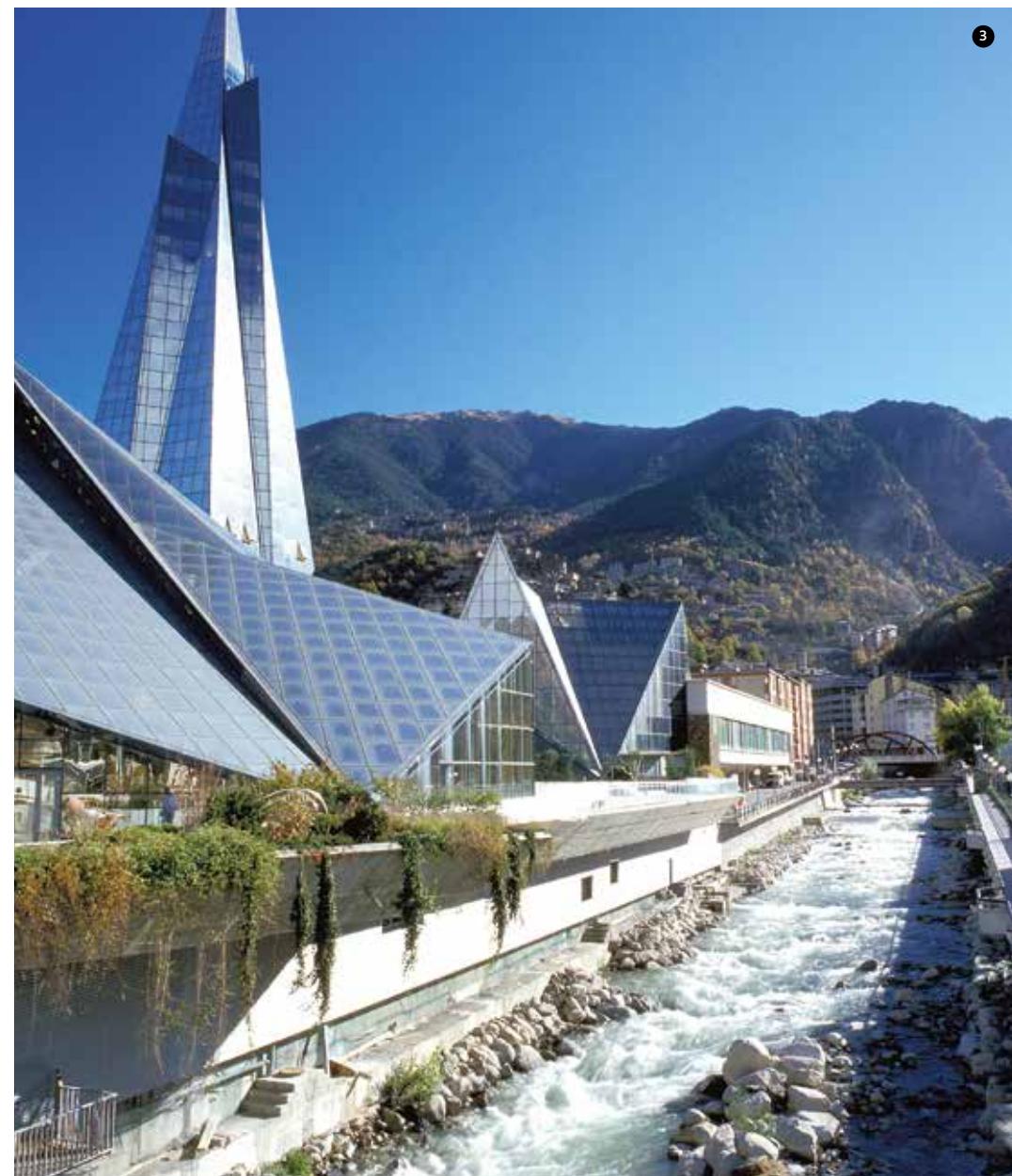
Glečera dugog dva kilometra, koji je osamdesetih godina XX veka još dremao u andorskim Pirinejima, danas više nema, a sve što je ostalo od njega su lednička jezera.

1. Ušuškano u dolini jesenjih boja nalazi se svetilište Meriçelj

2. Rustična arhitektura u planinama Parohije Enkamp

3. Futuristička arhitektura u banjskom kompleksu Kaldea u Andori la Velji

1. Zekloni od sunca u dugim bojama, na plaži u Namibe
2. Deca vežbaju surfovanje u blizini Luande na daskama iz kućne radinosti
3. Krivudavi put do Lubanga

A GLAVNI GRAD LUANDA // STANOVNIKA 18,6 MILIONA // POVRŠINA 1.246.700 KM² // SLUŽBENI JEZIK PORTUGALSKI

Angola

Angolci su ratnici, ali i ljubavnici. Ovo poslednje je promaklo svetskim medijima, koji su odavno ovu afričku zemlju obeležili kao nepopravljeni haos, šireći samo priče o građanskim ratovima, krvavim dijamantima, uništenim naftnim prihodima i izgladnelom narodu. Ali ko je poseti, pamti ljubav. Bilo da je u pitanju nepokolebljiva ljubav prema Bogu, snažan zagrljaj dvoje prijatelja ili neutaživa želja za plesom kao da sutra ne postoji, opojno je posmatrati strastvenost Angolaca. Međutim, sasvim je otrežnjujući neočekivano skup život u glavnom gradu – Luanda je na prvom mestu najskupljih gradova za strance još od 2013. godine.

Najbolje vreme za posetu

Od juna do septembra, za vreme hladnije suve sezone

Obavezno vidite

- Ruinirane art deko i neoklasične fasade u priobalnom gradu Namibe
- Miradoro de Luu, stenovitu formaciju nalik na planinske vence na Marsu, vrhova boje rde, koja se dramatično spušta prema Atlantskom oceanu
- Peščane dine u Nacionalnom parku Iona
- Enigmatična Himba pleme, koja žive na južnoj granici zemlje

Ne propustite da...

- Odete do spomenika *Gospod Hrist*, angolske verzije *Hrista Spasitelja* iz Rio de Žaneira, i uživate u pogledu na Lubango koji se pruža pod vama
- Uzmete dasku za surfovovanje i vozite se na hladnim talasima Atlantskog okeana
- Iskusite vožnju ponovo izgrađenom Bangelskom železnicom, koja se pruža od Lobita do granica Konga

Osetite duh zemlje

Pročitajte: *Angola: The Weight of History (Angola: Breme istorije)* Patrika Šabala, da biste razumeli razvoj zemlje od oslobođanja od portugalske vlasti

Poslušajte: senzualni i romantični ritam kizombe, modernog oblika tradicionalne semba muzike

Pogledajte: *Rostov–Luanda*, dokumentarni film koji govori o putovanju na koje je krenuo jedan Mauritanac da bi pronašao prijatelja u Angoli

Jedite: *calulu de peixe* (ribli paprikaš)

Pijte: *galāos* (belu kafu) – Angola je istorijski jedan od najvećih proizvođača kafe, a lokalno stanovništvo voli da je piće s mlekom

Ukratko

Tudo bom? (Kako ide?)

Obeležja

Krvavi dijamanti i kopači dijamanata (*garimpeiros*); nafta; građanski rat; mine; prelepne plaže

Zanimljivost

Premda je poligamija nezakonita, u Angoli je sasvim uobičajena, jer je zbog građanskog rata znatno opao broj muškog stanovništva.

A GLAVNI GRAD VALI // STANOVNIKA 15.754 // POVRŠINA 102 KM² // SLUŽBENI JEZIK ENGLESKI

Angvila

Sunce tone u more i ostavlja narandžaste pruge u nežno ustalasanim azurnim vodama. Možete se nasloniti na topli pesak dine i dozvoliti da vam se otme uzdah dok se smeštate u savršen položaj. Vešto razorene olupine starih drvenih brodića leže rasute po pesku, a uskoro čujete i blage zvuke rege muzike, koju svira neki od najpoznatijih karipskih muzičara. To je samo još jedno veče na Angvili, jednom od najmanjih ostrva ove oblasti, ali gde je svaki kliše o savršenom odmoru na Karibima (savršen beli pesak, rum, rege, tirkizna voda) doveden do savršenstva. Prošetajte, pročaskajte s lokalnim stanovništvom, pronađite svoj ritam.

Najbolje vreme za posetu

Od decembra do maja, kada je opasnost od uragana najmanja, a nivo vlage u vazduhu najniži

Obavezno vidite

- Zaliv Šol, sve što bi jedna karipska plaža trebalo da bude
- Ostrva opuncije: Angvila svedena na mlečnobeli pesak u moru zelenkasto-plave boje
- Zaliv Mids, idilični polumesec zaslepljuće belog peska, dugačak kilometar i šeststo metara
- Volblejk haus i Crkvu Sent Džerarda, gde možete da zavirite u život na osamnaestovekovnim plantažama
- Sendi Graund (Peščano Tlo), najbolje mesto za lenje noćne izlaska na ostrvu

Ne propustite da...

- Jedrite na savršenim azurnim vodama – to je najposećenije lokalno mesto
- Uživate na plaži Otpadna rupa, posebno intimnoj plaži na vrlo intimnom ostrvu
- Pažljivo isplanirate dan da ne biste radili ama baš ništa; Angvila = opuštanje
- Zaronite do olupine *El Buen Konseha* iz 1772. godine
- Đuskate uz ritmove koji dopiru iz bara *Djun prezerv*, u kom lokalne rege legende sviraju među olupinama brodova i, da, peščanim dinama

Osetite duh zemlje

Pročitajte: *The Night of the Rambler (Noć latalice)*
Montagjua Koebea – uzbudljiva reinterpretacija

Angvilske revolucije iz 1967. godine

Poslušajte: Benkija Benksa, proslavljenog angvilskog pevača i tekstopisca, koga smatraju pionirom rege

Pogledajte: serijal filmova *Pirati sa Kariba*

Jedite: slatkice sveže lokalne jastoge i rakove

Pijte: djunšajn (sveži đumbir, sok od ananasa, travarica i rum) u baru *Djun Prezerv*

Ukratko

Limin' (druženje s prijateljima, po mogućству na plaži)

Oboležja

Plaže izvanredne čak i za karipske standarde; divlje koze koje slobodno lutaju; jedrenje

Zanimljivost

Angvila je nekada bila deo Svetog Kitsa i Nevisa, ali su čarke između minijature Angvile i njenih brojnijih suseda dovele do mini-revolucije (i trajnog razlaza) 1967. godine; otad je zavisna britanska prekomorska teritorija.

1. Tirkizna plaža u zalivu Kouva

2. Široki osmesi i širom otvorena vrata želes dobrodošlicu u lokalnu crkvu

1

2

Najbolje vreme za posetu

Od novembra do februara, u toku leta; u martu ako želite da posmatrate morske sisare

Obavezno vidite

- Odraz kolosalnih ledenih bregova i planina na vodi Rajskog zaliva, mirnog poput ogledala
- Autentični duh ranog istraživanja Antarktika, zaleden u Baziji Šekltonove ekspedicije
- Kitove u lovnu na plankton u srceparajuće lepom Vilhelmininom zalivu
- Gromoglasno pucanje glečera i trku pingvina preko leda u Nekovoj luci na Antarktičkom poluostrvu
- Pingvine kako se graciozno podižu i spuštaju plivajući između strmih litica Lemerovog kanala

Ne propustite da...

- Jedrite ultralakim avionom pod ružičastim jutarnjim nebom pored bučnih papuanskih pingvina i vedelskih foka koje se sunčaju
- Uplovite u krater još aktivnog vulkana i družite se s ogličastim pingvinima na Ostrvu obmane
- Dozvolite da vas zadivi odjek glasnog ispuštanja vazduha grbavih kitova dok izranjavaju pored vašeg broda, a zatim posmatrajte akrobatske egzibicije udaranja repom o površinu vode, iskakanja iz vode i okretanja u vazduhu pre ponovnog zaranjanja
- Osetite Antarktik svim čulima – oštar ukus soli, ledenu hladnoću i šljapkanje hiljada stopa srećnih pingvina

Osetite duh zemlje

Pročitajte: *Istrajnost* Alfreda Lensinga, priču o čuvenom zlošrećnom putovanju ser Ernesta Šekltona preko Antarktika 1916. godine

Poslušajte: zimski rok bend Roterove istraživačke stанице, koji čine dva naučnika, dva inženjera i dva terenska asistenta

Pogledajte: fenomenalno restauriran snimak Šekltonovih ljudi i pasa, kako rade na ledovom okovanom brodu *Istrajnost* u dokumentarnom filmu *Jug* iz 1998. godine

Jedite: antarktički roštilj napolju, čak i na ledu

Pijte: Dobro staro antarktičko: voćnu mešavinu čistog burbona, voćnih bombona i tek otopljenog snega

Ukratko

A-faktor (lokralni izraz za neočekivane poteškoće do kojih dovodi sama antarktička sredina)

Obeležja

Ledeni bregovi; pingvini; studen; geolozi; istraživači; opasno more; Južni pol; glečeri; foke; kitovi; beskrajni dan; globalno zagrevanje

Zanimljivost

Antarktičke ledene kape čine 90% svetskog leda – 28 miliona kubnih kilometara – i u njima se nalazi oko 70% svetske slatke vode.

1. Ogoromne ledene skulpture koje izgledaju kao da su iz nekog drugog sveta

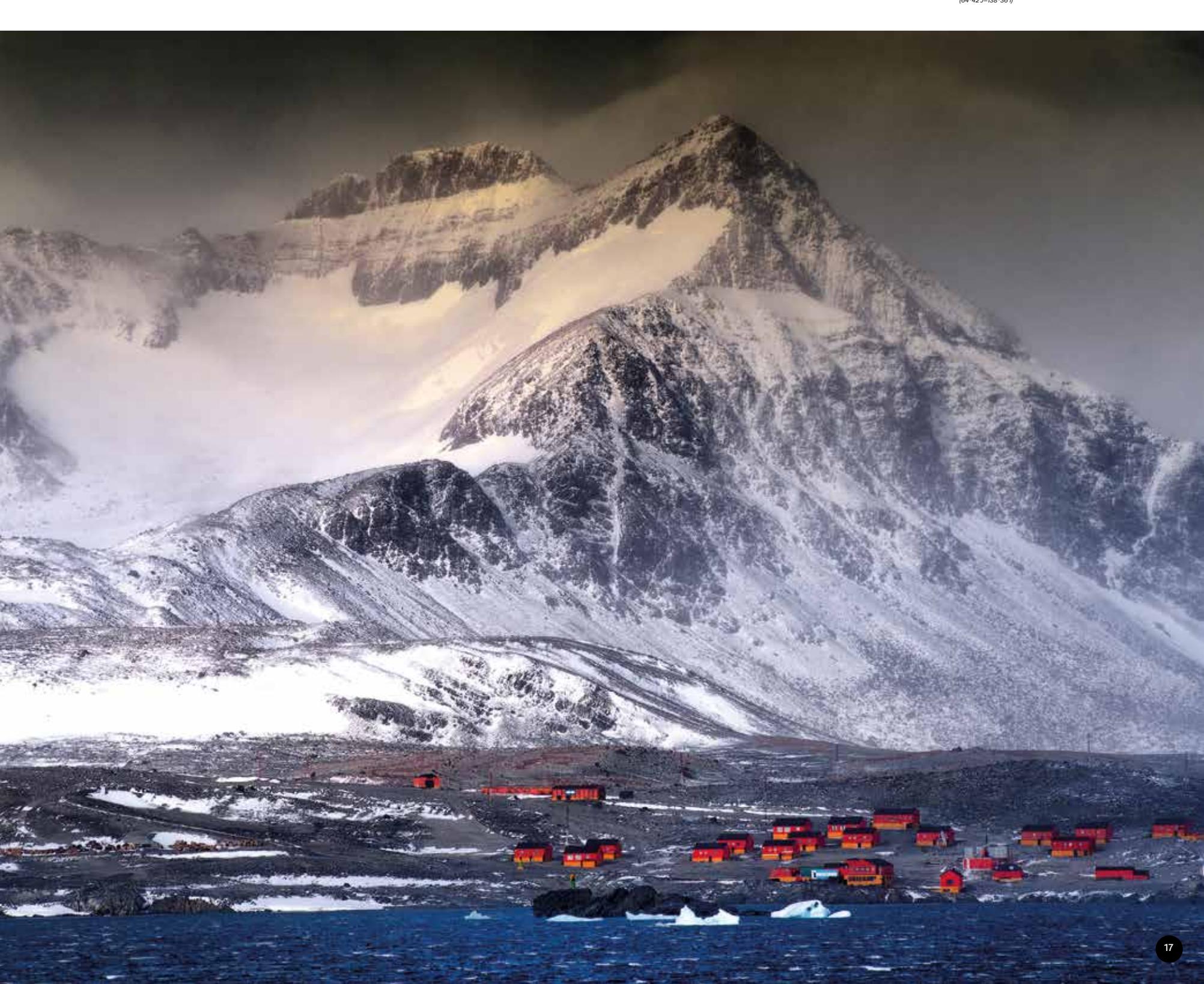
2. Masa papuanskih pingvina, koja je krenula na ručak

3. Olujni oblaci nadvijaju se nad samotnom istraživačkom stanicom

A STANOVNIKA 4490 (LETI), 1106 (ZIMI) // POVRŠINA 14,2 MILIONA KM²

Antarktik

Sneg, ledeni bregovi veličine višespratnih parkinga, ustalasana mora, planine ivica oštih poput noža, večno promenljivo svetlo. Surov i zapanjujuće udaljen, Antarktik i neizmerno prostranstvo njegovih ledenih grebena i planinskih lanaca sačinjavaju nezaboravnu ogoljenu lepotu. Ovde caruje divlja priroda i sasvim su uobičajeni neverovatno bliski susreti s papuanskim, adelijskim i ogrličastim pingvinima, fokama i grbavim kitovima. Ovaj kontinent, kojim upravlja 29 nacija, posvećen je naučnom istraživanju, ali je takođe jedna od oblasti planete na koju najočiglednije utiče globalno zagrevanje: jedni delovi ovog kontinenta se tope, drugi se uvećavaju, pa se naučnici muče da dokuče šta to sve znači.

1. Katedrala Svetog Jovana dominira gradom s kojim deli ime (Sent Džon)
2. Posmatrači uživaju u raskošnim karnevalskim paradama
3. Nelsonovo brodogradilište, kulturni lokalitet i luka u Engleskoj Luci

A GLAVNI GRAD SENT DŽONS // STANOVNIKA 90.156 // POVRŠINA 441 KM² // SLUŽBENI JEZIK ENGLESKI

Antigva i Barbuda

Najbolji primer suštih suprotnosti. Antigva je živo ostrvo, centar mnogih komercijalnih spletki, uključujući i internet kockanje, a dom je i velikom broju slavnih ličnosti, koje ovde dolaze da provedu zimu, kao što su Erik Klepton, Ken Folet, Opra i drugi. Ostrvski marketinški stručnjaci tvrde da se na ostrvu nalazi 365 plaža, po jedna za svaki dan u godini. Teško je to proveriti, ali bez obzira na broj, ovi blistavi peščani potezi, razvučeni duž obale kao biseri na ogrlici, nude siguran izbor. A sa druge strane, na sićušnoj Antgvinoj sestri Barbudi živi veoma malo stanovnika, koji su pritom i rasuti po ovom raju ružičastog i belog peska, do čijih se plaža mahom može doći samo brodom.

ATLANTSKI
OKEAN

Najbolje vreme za posetu

Od decembra do sredine aprila

Obavezno vidite

- Nelsonovo brodogradilište, autentičnu osamnaeststovekovnu britansku pomorsku bazu
- Stare tvrđave na brdima, koje čuvaju Englesku Luku, raj za jahte
- Sent Džons, malo siromašniji lučki grad, ali sa živim pijacama i energičnim metežom
- Smokvin put (*Fig Tree Drive*) otkriva najlepši tropski pejzaž Antigve

Ne propustite da...

- Uskočite na katamaran, plovite oko obale i gnjurite oko koralnih grebena
- Posetite plažu na jugoistočnoj obali u prelepm zalistima Frajs, Tarners, Darkvud ili Džoli
- Požurite do Kodringtonske lagune na Barbudi, najvećeg gnezdišta fregata na Karibima

Osjetite duh zemlje

Pročitajte: *Annie John (Eni Džon)*, roman Džamajke Kinkejd, priču o odrastanju na Antigli

Poslušajte: limene bubnjeve; kalipso (muziku koja vuče korene iz doba robovlasništva); sveprisutnu rege muziku; i zuk, muziku za žurke

Pogledajte: muzičke spotove koje su na ovim ostrvima snimali svetski poznati bendovi i muzičari, kao što su *Djuran Djuran*

Probajte: *duckanoo* (desert od kukuruznog brašna, kokosa, začina i smedeg šećera); ili crni ananas, koji se prodaje duž Smokvinog puta

Pijte: lokalno pivo *Wadadli*; ili antigvanski rum marke *Cavalier* ili *English Harbour*

Ukratko

Fire a grog (popij rum)

Obeležja

Kriket; bezbrojne antigvanske netaknute plaže s belim peskom i beskrajne plaže na Barbudi

Zanimljivost

Većina od 1.600 stanovnika Barbude deli tek desetak prezimena i može da isprati svoje poreklo sve do male grupe robova dovedene na ostrvo krajem XVII veka.

Najbolje vreme za posetu

Od marta do maja (jesen) ako želite u Buenos Ajres, od decembra do marta (leto) za Patagoniju

Obavezno vidite

- Vlažnu i zaglušujuću panoramu spektakularnih Igvaških vodopada
- Strastvene korake tanga na ulicama
- Ugrožene južne glatke kitove u rezervatu prirode na poluostrvu Valdes
- Gromoglasno cepanje delova masivnog glečera Perito Moreno
- Mačke latalice i raskošne mauzoleje na Rekoletskom groblju, poslednjoj stanici za bogate i slavne u Buenos Ajresu

Ne propustite da...

- Uživate u klubovima i barovima Buenos Ajresa do zore
- Osetite neverovatno sportsko rivalstvo na derbiju Boke junior i River Platea, buenosajreskih fudbalskih teškaša
- Isprobate raznovrsne berbe na vinskom izletu (*bodega*) oko Mendoze
- Jašete s gaučosima vetrovitim prostranstvima na patagonskoj estansiji (argentinskom stočarskom gazdinstvu)
- Počastite se odreskom i svim mogućim delovima goveda sa asada – roštilja na otvorenom

Osetite duh zemlje

Pročitajte: bilo šta od nenadmašnog lirskog majstora kratke priče Horhea Luisa Borhesa

Poslušajte: nemirne alt ritmove Huane Moline, tango Karlosa Gardela i klasični grubi argentinski rok Čarlija Garsije

Pogledajte: mladog Če Gevaru kako otkriva Latinsku Ameriku u *Dnevniku motocikliste* ili ekscentrično putovanje čoveka i njegovog psa u filmu *Bombon*

Jedite: empanade (pecivo s ukusnim punjenjem), alfahore (ukusni višeslojni keks) i fakture (slatko pecivo)

Pijte: mate, gorki čaj koji se služi u tikvi s metalnom slamčicom i deli s prijateljima i kolegama – ili voćno crno vino malbek, ako želite nešto snažnije

Ukratko

Qué copado! (Sjajno)

Obeležja

Tango; ritualno ispitanje čaja mate; fudbal; Peronovi; glečeri; Patagonija; gaučosi; organski uzgoji stoke

Zanimljivost

Argentinci pojedu najviše junetine po glavi stanovnika u svetu, čak 70 kilograma.

1. Perito Moreno, glečer u Patagoniji, koji se neprestano širi

2. Gaučo okuplja stoku na estansiji *El Roble* u Pokrajini Buenos Ajres

3. Akonkagva se izdiže iznad vinograda u Mendozi

A GLAVNI GRAD BUENOS AJRES // STANOVNIKA 42,6 MILIONA // POVRŠINA 2.780.400 KM² // SLUŽBENI JEZIK ŠPANSKI

Argentina

Argentina može da se pohvali najvišim vrhom Anda (Akonagva) i najjužnijim gradom na svetu (Ušuaja), dok retko naseljene divljine, kao što su Patagonija ili Ognjena zemlja, ono što je već ogromno čine još većim. Buenos Ajres nudi bezbrojna mesta na kojima možete da se provodite po celu noć, ali van grada vas već dočekuje bezgranična priroda: nežne pastelne nijanse severne pustinje, koje se slivaju u gromoglasne Igvaske vodopade, sveže nebo jezerske oblasti i stenoviti jug okovan glečerima. Radite isto što i Argentinци: usporite, prihvratite činjenicu da vreme tu sporo teče i naići ćete na svakakva dešavanja.

